

WIELOLETNI PLAN FINANSOWY 2007-2013 DLA GMINY KIEŁCZYGLÓW

sierpień 2007

dokument opracowała firma:

ECD Europejskie Centrum Doradcze

Stefana Batorego 82 a / 4

60-687 Poznań

tel. 061 8217 402 / fax. 061 642 15 06

e-mail: biuro@ecd.az.pl

www.ecd.az.pl

SPIS TREŚCI

I.	METODOLOGIA PROJEKCJI SYTUACJI FINANSOWEJ GMINY – ANALIZA BUDŻETU GMINY ZA LATA 2002 - 2006	4
1.1.	OKREŚLENIE POTENCJAŁU FINANSOWEGO GMINY	4
	PODSUMOWANIE I WNIOSKI	11
1.2.	PROGNOZA DOCHODÓW I WYDATKÓW NA LATA 2007 - 2013	13
II.	PROGNOZA DOCHODÓW I WYDATKÓW BIEŻĄCYCH	15
2.1.	ZAŁOŻENIA MAKROEKONOMICZNE	15
2.2.	ZAŁOŻENIA W ZAKRESIE DOCHODÓW	15
2.3.	ZAŁOŻENIA W ZAKRESIE WYDATKÓW BIEŻĄCYCH	17
III.	MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA GMINY	17
3.1	WYNIKI PROJEKCJI DOCHODÓW I WYDATKÓW BIEŻĄCYCH	17
3.2	NADWYŻKA OPERACYJNA - ŚRODKI DOSTĘPNE NA INWESTYCJE I OBSŁUGĘ ZADŁUŻANIA.	18
3.3	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA INWESTYCJI W 2007 R.	18
3.4	ŚRODKI MOŻLIWE DO PRZEZNACZENIA NA INWESTYCJE W LATACH 2007 - 2013.....	19

WSTĘP

Przedstawiony Wieloletni Plan Finansowy Gminy Kielczygłów obejmuje okres do roku 2013 włącznie, zaś opiera się na danych historycznych z lat 2002-2006. Dane te pochodzą z wykonania budżetu Gminy na wskazane lata. Prognoza jest wynikiem prac konsultanta firmy doradczej – Europejskiego Centrum Doradczego z Poznania oraz Skarbnika Gminy z zespołem pracowników. Na lata 2007 - 2013 określono założenia i skonstruowano prognozę. W identyfikacji trendów historycznych oraz czynników wpływających na przyszłą sytuację finansową Gminy Kielczygłów brali udział: konsultant firmy doradczej – Europejskiego Centrum Doradczego z Poznania oraz Skarbnik z zespołem pracowników o odpowiednim doświadczeniu zawodowym i szerokiej wiedzy.

Na podstawie przeprowadzonej projekcji dochodów i wydatków bieżących (rozdział II) w dalszej kolejności dokonana została analiza.

Zakres zrealizowanych prac w ramach przygotowania Wieloletniego Planu Finansowego był następujący:

1. Analiza budżetu Gminy i jego struktury za lata 2002-2006 wraz z wyznaczeniem trendów i prawidłowości w kształtowaniu się poszczególnych pozycji dochodów i wydatków.
2. Analiza zobowiązań budżetu Gminy.
3. Analiza wydatków inwestycyjnych.
4. Przygotowanie Wieloletniego Planu Finansowego na lata 2007-2013, obejmującego:
 - a) sformułowanie założeń do prognozy dochodów i wydatków bieżących Gminy
 - b) prognozę dochodów i wydatków bieżących
 - c) prognozę wolnych środków i wolnych środków na inwestycje.

Końcowym efektem prac jest **prognoza wolnych środków na inwestycje** na najbliższych 7 lat. Wartość ta określa maksymalną kwotę, jaką Gmina może wydać w kolejnych latach na realizację programu inwestycyjnego ze środków własnych. Gmina może realizować program inwestycyjny, przekraczający tę wartość, korzystając z nadwyżek finansowych z lat poprzednich oraz z zewnętrznych źródeł finansowania, z tym że musi być ją stać na spłatę zaciągniętych zobowiązań.

W przypadku Gminy Kielczygłów nie przeprowadzono wariantowych prognoz.

Wdrożenie przez Gminę systemu wieloletniego planowania finansowego i inwestycyjnego niesie ze sobą wiele korzyści zarówno dla samego samorządu, jak i dla mieszkańców. Polegają one przede wszystkim na posiadaniu nowoczesnych i skutecznych narzędzi wdrażania zapisów strategicznego

planu rozwoju Gminy, pozwalających na znalezienie kompromisu między oczekiwaniami społeczności lokalnej a możliwościami finansowymi budżetu Gminy.

Wprowadzenie nowoczesnego systemu zarządzania finansowego stwarza możliwość świadomego i racjonalnego planowania już nie tylko w perspektywie rocznej, ale w znacznie dłuższym czasie, co może pozwolić na realizację większych przedsięwzięć o bardziej odległym horyzoncie czasowym.

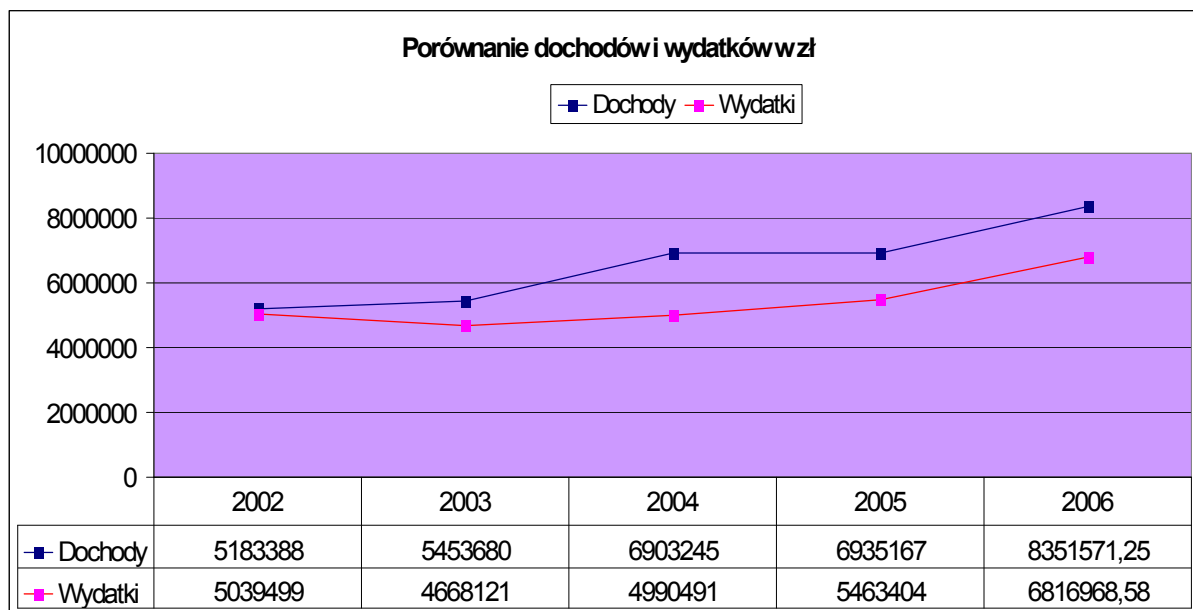
I. METODOLOGIA PROJEKCJI SYTUACJI FINANSOWEJ GMINY – ANALIZA BUDŻETU GMINY ZA LATA 2002 - 2006

1.1. Określenie potencjału finansowego Gminy

Głównym celem wykonywania prognozy finansowej jest określenie możliwości realizacji inwestycji gminnych, a zatem identyfikacja pewnego potencjału finansowego Gminy Kiełczygłów. O potencjale tym znacznie lepiej niż poziom dochodów ogółem świadczy różnica pomiędzy tymi dochodami a wydatkami, które można uznać za bieżące (a zatem takie, z których jednostka nie może w sposób łatwy i szybki wycofać się i które z roku na rok mają z natury stabilny charakter). W tym konkretnym przypadku w wydatkach tych jednak nie uwzględniamy kosztów obsługi zadłużenia (odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych) pomimo ich bieżącego charakteru. Interesuje nas bowiem kwota środków, które Gmina będzie mogła przeznaczyć na obsługę zadłużenia i wydatki majątkowe. W wydatkach bieżących należy jednak ująć inwestycje, na które Gmina Kiełczygłów otrzymuje dotacje celowe. Powodem takiego rozszerzenia kategorii wydatków bieżących jest fakt, iż otrzymanie dotacji na zadania inwestycyjne de facto nie zwiększa potencjału finansowego jednostki samorządu terytorialnego, gdyż środki te nie mogą być rozdysponowane w sposób dowolny. Odejmując zatem kwotę tak zdefiniowanych wydatków bieżących od dochodów ogółem dochodzimy do kategorii **nadwyżka operacyjna**.

Drugą kategorią określającą potencjał finansowy są **środki dostępne na inwestycje**. Spłata zadłużenia ma charakter płatności tzw. sztywnych stąd celowa jest analiza możliwości finansowych Gminy po uwzględnieniu wydatków (i rozchodów) z tego tytułu. Środki dostępne na inwestycje są więc różnicą nadwyżki operacyjnej i kosztów obsługi długu.

Bilans dochodów i wydatków Gminy Kielczygłów w latach 2002 – 2006 obrazuje poniższy wykres:

Zwracając uwagę na dane historyczne z lat 2002 – 2006 zauważyć można, że Gmina Kielczygłów w sposób rozważny zarządza swoimi finansami, stąd każdego roku zamyka swój budżet nadwyżką finansową. Wynika to także z faktu niedostatecznej ilości prowadzonych na terenie Gminy inwestycji przy udziale środków pomocowych. Powstały Plan Finansowy i Inwestycyjny ma być „motorem napędowym” realizacji priorytetowych zadań gminnych przy współudziale środków zewnętrznych. Każdego roku bowiem w sposób nieznaczny budżet zamyka się kwotami dochodów przewyższającymi wydatki dając możliwość realizacji planu inwestycyjnego. Lata 2002 – 2006 miały następujące nadwyżki finansowe :

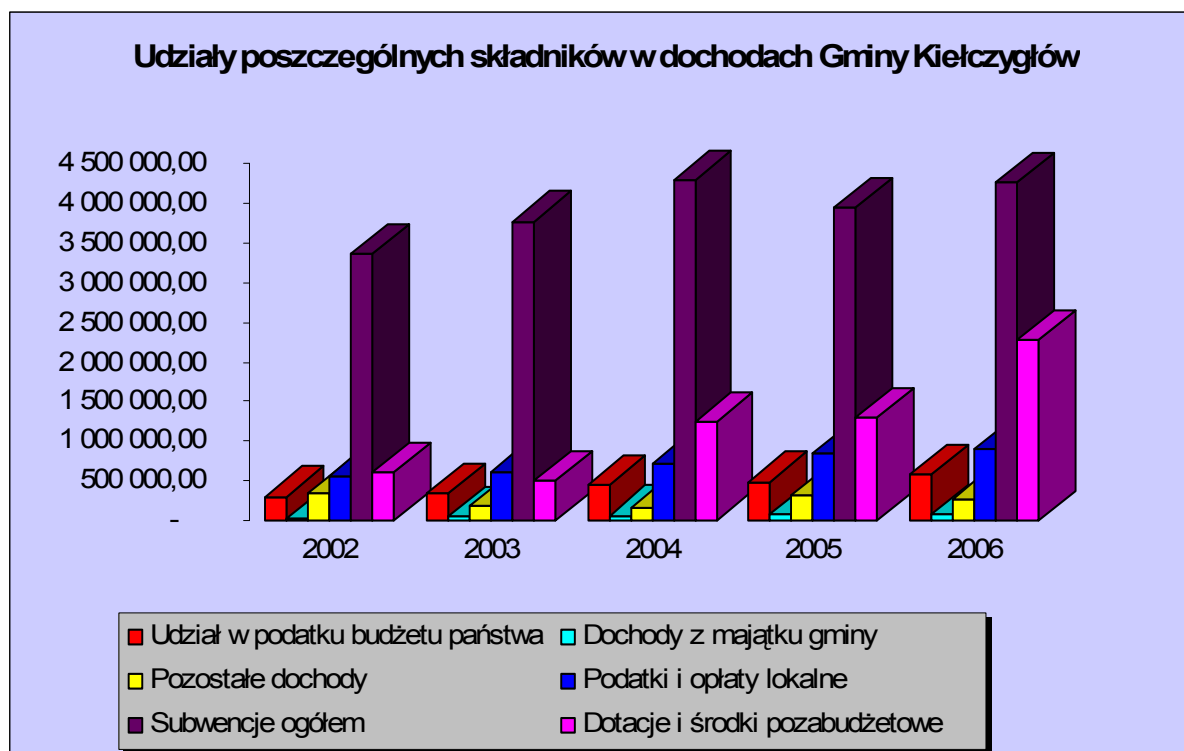
- 2002 – 143.889 zł PLN
- 2003 – 785.559 zł PLN
- 2004 – 1.912.754 zł. PLN
- 2005 – 1.471.763 zł. PLN
- 2006 – 1.534.602,67 zł. PLN

Lata 2004 – 2006 pokazują znaczną wartość nadwyżki operacyjnej, która była przeznaczana na najpilniejsze inwestycje w Gminie.

Generalnie, łącznie w ostatnich 5 latach zmiany w sytuacji finansowej samorządu należy oceniać pozytywnie. Równocześnie z niemal ciągłym zwiększaniem sumy dochodów budżetowych udało się uniknąć gwałtownego wzrostu wydatków Gminy i nie pojawiały się większe kłopoty z równoważeniem budżetu.

Dochody

Poziom i zmiany dochodów budżetu Gminy na przestrzeni ostatnich pięciu lat zostały przedstawione wyżej. Strukturę dochodów, czyli udziały poszczególnych składników w dochodach Gminy przedstawiono na poniższym wykresie.

Z powyższych danych wynika, że zdecydowanie największy udział w dochodach Gminy mają subwencje, a ich udział ze stabilnego poziomu około 69 – 65 %, od 2004 roku zmniejszał systematycznie z 62 do 51% w 2006r. W kwocie subwencji 77-80% stanowi każdego roku część oświatowa. Na kolejnych miejscach znalazły się dotacje i środki pozabudżetowe na realizację zadań bieżących (8,9-27,18%) podatki i opłaty lokalne (10-12% dochodów i, co ważne, ich udział był rosnący), oraz udziały w podatkach, stanowiących dochód budżetu państwa. Zmiany w strukturze finansowania budżetu Gminy w ostatnich latach nie były znaczące. Odnotowano pewien wzrost roli podatków i opłat lokalnych, a co najważniejsze udział środków z dotacji i innych źródeł pozabudżetowych a także utrzymujący się ponad 50-procentowy udział subwencji. Ogólnie sytuację tę należy oceniać neutralnie.

Podział procentowy struktury dochodów pokazano w tabeli poniżej:

subwencje ogółem	64,85%	69,28%	62,14%	56,84%	51,18%
dotacje i środki pozabudżetowe	11,51%	8,98%	17,99%	18,63%	27,18%
Podatki i opłaty lokalne	10,92%	11,34%	10,19%	12,16%	10,63%
udział w podatku budżetu państwa	5,80%	6,25%	6,50%	6,94%	6,80%
dochody z majątku gminy	0,43%	0,80%	0,88%	0,98%	0,96%
pozostałe dochody	6,48%	3,35%	2,30%	4,45%	3,24%
Razem	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Na dochody własne Gminy składają się dochody z następujących grup:

§ podatki i opłaty lokalne,

§ dochody z majątku Gminy,

§ udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa,

§ inne dochody.

Udział dochodów własnych Gminy w jej łącznych dochodach w poszczególnych latach został przedstawiony w poniższym zestawieniu

Tabela 1.1. Dochody ogółem a dochody własne budżetu Gminy

Rok	Dochody ogółem w zł	Dochody własne w zł	Procentowy udział
2002	5 183 388,00	1 224 967,00	23,63
2003	5 453 680,00	1 185 573,00	21,74
2004	6 903 245,00	1 371 392,00	19,87
2005	6 935 167,00	1 701 346,00	24,53
2006	8 351 571,25	1 807 299,04	21,64

Z powyższych danych wynika, że poziom dochodów własnych w latach 2002-2004 regularnie spadał. Jego dynamika była nieco wolniejsza od wzrostu wszystkich dochodów Gminy, co spowodowało nieznaczny spadek procentowego udziału dochodów własnych w budżecie. Najgorszym pod tym względem był rok 2004, kiedy dochody własne niemal nie wzrosły nominalnie, co spowodowało spadek wskaźnika samofinansowania Gminy.

Jest to sytuacja nieco gorsza niż w większości polskich gmin, w których udział dochodów własnych najczęściej mieści się w przedziale 35-45% wszystkich dochodów. Sytuacja taka wynikała z zapisów ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, przyjętej w 1998 roku, która obowiązywała z niewielkimi zmianami do końca roku 2003, choć zgodnie z pierwotnymi założeniami, miała

funkcjonować tylko w latach 1999-2000. Wydłużenie obowiązywania tej ustawy było wygodne z punktu widzenia administracji centralnej. Oznaczało to jednak blokowanie procesu decentralizacji finansów publicznych, mimo dokonanej decentralizacji zadań. Dług publiczny był częściowo przerzucany na samorządy, a to prowadziło do deprecjacji idei samorządności. Od roku 2004 obowiązuje nowa ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, w której przewidziano wzrost dochodów własnych, m.in. poprzez wzrost udziału Gminy w podatkach budżetu państwa (PIT oraz CIT).

W ramach grupy dochodów własnych zachodziły znaczące zmiany –udziały w dochodach budżetu państwa z 24,54% wzrosły do 32,70% w 2004 i po niewielkim spadku w 2005 (do 28,28%) znów wzrosły do 31,42 % w roku 2006. Wzrastały również w niewielkim stopniu podatki i opłaty lokalne (z 46,21% w 2002 do 52,16 w 2003 r.) a także dochody z majątku Gminy z 1,84 % do 4,46 % w 2006. Stopniowo malały natomiast pozostałe dochody cechując się zmiennością w granicach 27,42- 11,56 %. W dalszej części rozdziału przedstawiona zostanie charakterystyka kształtowania się poszczególnych kategorii dochodów budżetu Gminy w latach 2002-2006.

a) Podatki i opłaty lokalne

Tabela 1.2. Udział podatków i opłat lokalnych w dochodach ogólnych Gminy

Rok	Dochody ogółem w zł	Podatki i opłaty lokalne w zł	Procentowy udział
2002	5 183 388,00	566 031,00	10,92
2003	5 453 680,00	618 439,00	11,34
2004	6 903 245,00	703 726,00	10,19
2005	6 935 167,00	843 565,00	12,16
2006	8 351 571,25	887 966,17	10,63

Udział podatków i opłat lokalnych w dochodach budżetu Gminy w latach 2002-2006 ulegał wahaniom, wykazując jednak tendencję wzrostu. Taka tendencję należy ocenić pozytywnie, gdyż świadczy to o zwiększeniu możliwości finansowania Gminy ze źródeł bezpośrednio znajdujących się w gestii samorządu gminnego. W stosunku do roku 2002 środki uzyskane z tytułu podatków i opłat lokalnych w roku 2006 zwiększyły się o 321.935,17 zł, co stanowiło wzrost o 56,88%.

b) Udział w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa

Wysokość wpływów z tytułu udziałów w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa w analizowanym okresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1.3. Udział w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa

Rok	Dochody ogółem w zł	Udział w podatkach budżetu państwa w zł	Procentowy udział
2002	5 183 388,00	300 559,00	5,80
2003	5 453 680,00	340 991,00	6,25
2004	6 903 245,00	448 501,00	6,50
2005	6 935 167,00	481 130,00	6,94
2006	8 351 571,25	567 876,85	6,80

W przeciągu 5 lat udział w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa uległ niewielkiemu wzrostowi w porównaniu do roku 2002 o 1 %. Obecnie prawie w 100% jest to udział w podatku dochodowym od osób fizycznych.

c) Dochody z majątku Gminy

Gmina uzyskiwała dochody z posiadanego majątku według przedstawionego poniżej zestawienia.

Tabela 1.4. Struktura dochodów z majątku Gminy

Rok	Dochody ogółem w zł	Dochody z majątku gminy w zł	Procentowy udział
2002	5 183 388,00	22 494,00	0,43
2003	5 453 680,00	43 439,00	0,80
2004	6 903 245,00	60 588,00	0,88
2005	6 935 167,00	67 711,00	0,98
2006	8 351 571,25	80 592,34	0,96

Dochody z majątku Gminy w ostatnich 5 latach stanowiły od 0,43% (w 2002 roku) do 0,96% (w 2006 roku) ogólnych dochodów budżetowych Gminy. Kwotowo były to dochody od 22,5 tys. zł do 80,5 tys. zł (wzrost o 258%) – łącznie prawie 60 tys. zł. Niska suma dochodów w tej kategorii spowodowana jest małą wartością majątku, pozostającego do dyspozycji Gminy.

d) Pozostałe dochody

Poziom tej grupy dochodów budżetowych w 2002 roku wyniósł 335 tys. zł (6,48% łącznych dochodów), w 2003 roku – 182 tys. zł (3,35%), w 2004 roku – 158,5 tys. zł (2,30%), w 2005 roku – 308 tys. zł (4,45%), a w 2006 roku – 270,8 tys. zł (3,24%). Szczegółowe zestawienie przedstawia poniższa tabela:

Tabela 1.5. Struktura pozostałych dochodów Gminy

Rok	Dochody ogółem w zł	Pozostałe dochody w zł	Procentowy udział
2002	5 183 388,00	335 883,00	6,48
2003	5 453 680,00	182 704,00	3,35
2004	6 903 245,00	158 577,00	2,30
2005	6 935 167,00	308 940,00	4,45
2006	8 351 571,25	270 863,68	3,24

e) Subwencje

W poniższej tabeli przedstawiono kwoty przekazywane Gminie z budżetu państwa w formie subwencji.

Tabela 1.6. Poziom subwencji w latach 2002-2006 (w zł)

Rok	Dochody ogółem w zł	Subwencje w zł	Procentowy udział
2002	5 183 388,00	3 361 643,00	64,85
2003	5 453 680,00	3 778 425,00	69,28
2004	6 903 245,00	4 290 002,00	62,14
2005	6 935 167,00	3 941 696,00	56,84
2006	8 351 571,25	4 274 022,00	51,18

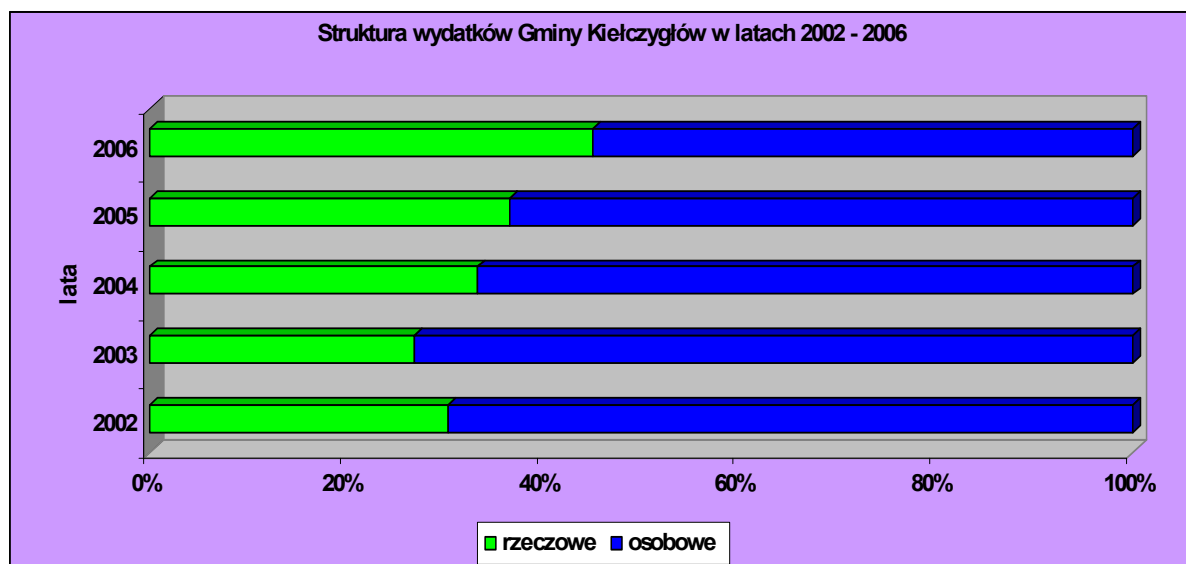
Jak już wyżej wspomniano, subwencje stanowią najistotniejsze źródło dochodów budżetowych Gminy – ich udział w latach 2002-2004 ustabilizował się na poziomie około 60% ogólnej sumy wpływów do budżetu, natomiast w roku 2005 i 2006 spadł do poziomu 56 i 51%. Zdecydowanie najwyższy jest przy tym udział subwencji oświatowej.

f) Dotacje i środki pozabudżetowe na zadania bieżące

Środki te w 2002 roku wyniosły 596,7 tys. zł (11,51% dochodów budżetu), natomiast w 2006 roku – 2,27 mln zł (27,18% dochodów) co oznacza, że wzrósł aż trzykrotnie. Największą część wśród nich stanowią dotacje na zadania zlecone, przede wszystkim w zakresie pomocy społecznej, a pozostałe – na realizację własnych zadań bieżących pozyskanych od roku 2004 z różnych funduszy unijnych.

Wydatki

Poziom i zmiany dochodów budżetu Gminy na przestrzeni ostatnich pięciu lat zostały przedstawione wyżej. Strukturę dochodów, czyli udziały poszczególnych składników w dochodach Gminy przedstawiono na poniższym wykresie

Najważniejsze inwestycje w Gminie w ostatnich latach zawiera poniższe zestawienie.

Tabela 1.7. Inwestycje w Gminie Kielczygłów w latach 2002-2006

Opis inwestycji	Koszt	Środki własne	Środki z zewnątrz	Środki z zewnątrz - opis
Rok 2002				
Budowa dróg gminnych	99 500,00	99 500,00		
Budowa gimnazjum	12 200,00	12 200,00		
Rok 2003				
Budowa dróg gminnych	99 500,00	99 500,00		
Zakup pieca do Urzędu Gminy	17 800,00	17 800,00		
Zakup koparki	68 060,00	68 060,00		
Budowa gimnazjum	1 880 275,00	1 880 275,00		
Rok 2004				
Budowa dróg gminnych	337 661,00	317 661,00	20 000,00	Dotacja z Urzędu Marszałkowskiego
Zakup komputera do ewidencji ludności	6 000,00	0,00	6 000,00	Dotacja z Urzędu Wojewódzkiego
Wymiana okien w Urzędzie Gminy	35 343,00	35 343,00	0,00	

Opis inwestycji	Koszt	Środki własne	Środki z zewnątrz	Środki z zewnątrz - opis
Zakup komputerów do Szkoły Podstawowej w Chorzewie	13 090,00	0,00	13 090,00	Środki PAOW
Budowa gimnazjum	1 559 668,00	1 059 668,00	500 000,00	Pomoc finansowa z Totalizatora Sport.
Wyposażenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	6 526,00	0,00	6 526,00	Dotacja z Urzędu Wojewódzkiego
Budowa nowych punktów świetlnych	3 611,00	3 611,00	0,00	
Rok 2005				
Budowa dróg gminnych	704 285,00	574 285,00	130 000,00	Dotacja z Urzędu Marszałkowskiego
Zakup samochodu do Urzędu Gminy	5 235,00	5 235,00	0,00	
Modernizacja kuchni w ZSG w Kielczygłowie wraz z zakupem wyposażenia	113 877,00	71 774,00	42 103,00	Dotacja z Urzędu Wojewódzkiego
Budowa nowych punktów świetlnych	12 902,00	12 902,00	0,00	
Rok 2006				
Budowa dróg gminnych	945 804,02	760 804,02	185 000,00	Dotacja z Urzędu Marszałkowskiego
Zakup sprzętu komputerowego do Urzędu Gminy	11 630,97	11 630,97	0,00	
Zakup kserokopiarki do Urzędu Gminy	4 998,95	4 998,95	0,00	
Zakup systemu alarmowego do Urzędu Gminy	6 500,16	6 500,16	0,00	
Modernizacja schodów w budynku Urzędu Gminy	5 930,95	5 930,95	0,00	
Utworzenie Gminnego Zespołu Reagowania	10 000,00	0,00	10 000,00	Dotacja z Urzędu Wojewódzkiego
Modernizacja kotłowni w ZSG w Kielczygłowie	187 594,69	187 594,69	0,00	
Modernizacja kuchni w Przedszkolu w Kielczygłowie wraz z zakupem wyposażenia	52 336,41	52 336,41	0,00	
Wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych w SPZPOZ w Kielczygłowie	40 633,66	22 049,55	18 584,11	Dotacja z PFRON
Budowa nowych punktów świetlnych	4 733,60	4 733,60	0,00	
Montaż drzwi w świetlicy w Glinie	5 800,00	5 800,00	0,00	
Wymiana okien w GBP w Kielczygłowie	11 755,00	11 755,00	0,00	

Podsumowanie i wnioski

- 1) W przedstawionych latach 2002 - 2006 budżet Gminy Kielczyglów nie zamykał się deficytem. W każdym z tych lat suma dochodów przewyższała kwotę wydatków, a co za tym idzie budżet zamykał się nadwyżką.
- 2) We wszystkich latach analizy dochody realne wzrastały w porównaniu do roku poprzedniego.
- 3) Zdecydowanie największy udział w dochodach Gminy miały i mieć będą subwencje, które z roku na rok spadały – rok 2002 – 64,85 %, 2004 – 62,14 % i rok 2006 – 51,18 %. Na kolejnych miejscach znalazły udział w podatkach budżetu państwa, podatki i opłaty lokalne, dochody z majątku Gminy i pozostałe wydatki.
- 4) Wydatki na oświatę były główną pozycją wydatków z budżetu Gminy.
- 5) W latach 2002-2006 Gmina otrzymała środki na realizację inwestycji w wysokości 0,93 mln zł. Ogółem w tym okresie wartość inwestycji wyniosła prawie 6,5 mln zł, czyli średnio 20% wydatków budżetowych. Najwięcej środków przeznaczono na inwestycje w sferze infrastruktury drogowej a także oświaty – remont budynków oświatowych.
- 6) Przewiduje się, że w najbliższych latach zarówno dochody, jak i wydatki realnie będą rosły, a wydatki bieżące będą wzrastały szybciej niż dochody, co będzie skutkowało coraz niższymi kwotami środków na inwestycje. Należy pamiętać o tym, że dochody będą znacząco rosły w związku z możliwościami pozyskiwania środków z unijnych funduszy pomocowych.
- 7) Możliwości zwiększenia dochodów budżetowych należy również wiązać z perspektywą ogólnej poprawy koniunktury w polskiej gospodarce, co ma przełożenie na wiele pozycji dochodów budżetu Gminy. Osobną kwestią jest nowa ustawa o finansach samorządów terytorialnych, która wreszcie doczekała się ostatecznej wersji i zatwierdzenia przez parlament. W tej chwili trudno jest stwierdzić, czy w ramach nowych uregulowań sytuacja budżetu Gminy będzie wyglądała lepiej, czy też gorzej, niewątpliwie jednak zmiany, polegające na zwiększeniu udziału w podatkach Skarbu Państwa kosztem niższych dotacji i subwencji, są krokiem we właściwym kierunku.
- 8) Dzięki niskiemu poziomowi zaciągniętych zobowiązań, możliwości inwestycyjne Gminy nie będą ograniczone koniecznością spłat zaciągniętych zobowiązań.

1.2. Prognoza dochodów i wydatków na lata 2007 - 2013

Podstawą do wyliczenia obydwu wymienionych kategorii dostępnych środków jest wykonana prognoza finansowa, oparta na szczegółowej prognozie poszczególnych grup dochodów i kategorii wydatków.

Poszczególne grupy dochodów i kategorie wydatków mogą być prognozowane w oparciu o trzy zmienne, tj.:

1. bazy do prognozy – jako przewidywanego wykonania danej kategorii w roku bieżącym po wyeliminowaniu zdarzeń incydentalnych,
2. autonomicznej zmiany procentowej danej kategorii w kolejnych latach prognozy (tzw. stały wzrost)
3. korelacji danej pozycji budżetowej z prognozowanym wskaźnikiem wzrostu PKB

Każda pozycja przeliczana jest w oparciu o formułę:

$$G = W \times (1 + N)^x \times (1 + g \times sg)$$

gdzie:

G – wysokość dochodu (wydatku) w roku t1,

W – baza do prognozy,

N – współczynnik stałego wzrostu,

g – prognozowana zmiana PKB w roku t1,

sg – procentowo określony współczynnik korelacji danej pozycji ze zmianami PKB¹,

Założony współczynnik stałego wzrostu oraz procentowo określony współczynnik korelacji danej pozycji ze zmianami PKB mogą być zróżnicowane w latach, tj. inne do roku 2008, inne dla lat następnych.

W arkuszu wynikowym dochody i wydatki określone są w cenach bieżących – uwzględniających prognozowane wskaźniki inflacji.

Dla uproszczenia przyjęto brak korelacji pomiędzy daną pozycją budżetową a wskaźnikiem wzrostu PKB.

¹ Zakładana jest jedynie korelacja dodatnia. Wskaźnik sg może przyjmować wartości od 0% wzwyż. Przyjęcie współczynnika sg na poziomie 0% oznacza, iż zakładamy, że kształtowanie się danej kategorii nie zależy od zmian PKB, podczas gdy przyjęcie go na poziomie 100% spowoduje, iż w prognozie dana pozycja budżetowa będzie zmieniać się w tempie dokładnie takim jak przewidywane zmiany PKB.

II. PROGNOZA DOCHODÓW I WYDATKÓW BIEŻĄCYCH

2.1. Założenia makroekonomiczne

W poniższej tabeli zaprezentowano najważniejsze wskaźniki będące podstawą przyjmowanych założeń do projekcji dochodów i wydatków, a także, w przypadku stóp procentowych, kalkulacji przyszłych płatności z tytułu odsetek od kredytów i obligacji.

Tabela 2.1. Wskaźniki makroekonomiczne – założenia na lata 2004-2011

	2004r.	2005r.	2011r.
Inflacja	2%	2%	2%
WIBOR (6M)	5,5%	5%	5%
Stopa redyskonta NBP	6%	5%	5%
PLN/EUR	4,8	4,8	4,8

Źródło: Opracowanie własne

2.2. Założenia w zakresie dochodów

W prezentowanych niżej założeniach do prognozowania dochodów na lata 2007- 2013 nie uwzględniono jednorazowych dochodów np. z tytułu wspólnej realizacji inwestycji (środki z budżetów gmin)

UDZIAŁ W PODATKACH BUDŻETU PAŃSTWA

Założono, że dochody z tego tytułu będą corocznie wzrastać.

Proponowane założenia:

Baza na poziomie planu na rok 2006.

Stały wzrost 1%

POZOSTAŁE DOCHODY

W ramach tej grupy w budżecie Gminy ujęte są nigdzie indziej nie sklasyfikowane pozycje dochodów, założono, że dochody z tego tytułu będą kształtować się na poziomie kwoty zaplanowanej na 2006r. i corocznie będą wzrastać o 1 %

Propozycje założeń:

Baza na poziomie planu na rok 2006.

Stąły wzrost 1%

SUBWENCJE I DOTACJE

Dochody uzyskiwane w postaci subwencji i dotacji są podstawową grupą w katalogu dochodów budżetu Gminy.

SUBWENCJE i DOTACJE

Do prognozy jako bazę przyjęto plan na 2006r.

Propozycje założeń:

Baza – plan 2006r.

Stąły wzrost: 1%

ŚRODKI ZE ŹRÓDEŁ ZAGRANICZNYCH NIE PODLEGAJĄCE ZWROTOWI – FUNDUSZE STRUKTURALNE
--

Dochody z tego źródła zależą tylko od aktywności Gminy i odpowiedniego przygotowania projektów zgodnie z zasadami i kryteriami obowiązującymi w danym programie. Jako zasadę bezpiecznego prognozowania można przyjąć, że dopiero po wstępnej pozytywnej kwalifikacji danego projektu, w prognozie dochodów uwzględnia się stosowne kwoty. Bardzo trudno jest obecnie przewidzieć dochody z innych programów, gdyż zasady i kryteria kwalifikacyjne w największym dostępnym od 2007 - 2008r. dla Gminy programie – Regionalnym Programie Operacyjnym Rozwoju Regionalnego Województwa Łódzkiego nie są jeszcze ostatecznie ustalone. Nie uwzględniono w prognozie dochodów żadnych środków bezzwrotnych od roku 2007, co skutkuje zaniżeniem faktycznych możliwości inwestycyjnych Gminy.

Tab.2.2 Przewidywana wielkość środków bezzwrotnych zwiększających dochody Gminy w latach 2007 – 2013 (ceny bieżące)

2007r.	2008r.	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.
-	3 355 800	4 048 450	4 114 250	645 400	1 149 750	1 057 000

2.3. Założenia w zakresie wydatków bieżących

Dla celów prognozy wydatki budżetowe zostały podzielone w każdym z działów klasyfikacji budżetowej wg kryterium rodzajowego na:

- wydatki rzeczowe;
- wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń;

Zgodnie z przyjętą metodologią wydatki o charakterze majątkowym nie są prognozowane. Dlatego też przedmiotem prognozy są jedynie wydatki bieżące: rzeczowe, wynagrodzenia i pochodne.

Należy zaznaczyć, iż układ klasyfikacji budżetowej znacznie utrudnia identyfikację celów finansowania, a tym samym przeprowadzenie dogłębnej analizy trendów i przyjęcie założeń na przyszłość na podstawie takiej analizy.

Jako bazę do prognozy wydatków bieżących przyjęto plan na rok 2007. Uznano, że do 2013r. wzrost wydatków bieżących w obu grupach rodzajowych będzie większy od wskaźnika inflacji o ok.2%.

III. MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA GMINY

3.1 Wyniki projekcji dochodów i wydatków bieżących

Jak wcześniej wspomniano, Gmina ze względu na kompetencje i wielkość dochodów nie ma większych możliwości na realizację inwestycji. Niemniej jednak efektywne wydatkowanie środków na realizację zadań bieżących daje możliwości inwestowania również w przypadku gmin.

W wyniku przeprowadzonej projekcji dochodów i wydatków bieżących otrzymano kwoty omawianych kategorii w okresie objętym prognozą. Poniżej zaprezentowano rezultaty prognoz zawierające globalne kwoty dochodów ogółem, wydatków bieżących oraz kwoty środków dostępnych na inwestycje i obsługę zadłużenia, jako różnicy pomiędzy powyższymi kategoriami. Należy podkreślić, że nie uwzględniono w prognozie żadnych środków bezzwrotnych od roku 2007, co skutkuje zaniżeniem faktycznych możliwości inwestycyjnych Gminy.

Tabela 3.1 Dochody ogółem budżetu Gminy w latach 2007-2013 (ceny bieżące).

Dochody ogółem w PLN	2007r.	2008r.	2009r.	2010r.	2011r.
	8 435 086,96	8 519 437,83	8 604 632,21	8 690 678,53	8 777 585,32

2012r.	2013r.
8 865 361,17	8 954 014,78

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 3.2 Wydatki (bez odsetek i wydatków majątkowych własnych) budżetu Gminy w latach 2007-2013 (ceny bieżące).

Wydatki ogółem w PLN	2007r.	2008r.	2009r.	2010r.	2011r.
	6 953 307,95	7 092 374,11	7 234 221,59	7 378 906,02	7 526 484,15

2012r.	2013r.
7 677 013,83	7 830 554,10

Źródło: Opracowanie własne

3.2 Nadwyżka operacyjna - środki dostępne na inwestycje i obsługę zadłużania.

Prognoza dochodów i wydatków bieżących Gminy pozwala na określenie przewidywanej kwoty nadwyżki operacyjnej (środków dostępnych na inwestycje i obsługę zadłużenia). Kategoria ta jest podstawowym miernikiem finansowego potencjału Gminy i stwarza ramy dla prowadzonej przez niego polityki inwestycyjnej. Z definicji Gmina nie może w długim okresie inwestować więcej niż wynosi ów potencjał.

Tabela 3.3 Nadwyżka operacyjna Gminy w latach 2007-2013 (ceny bieżące).

2007r.	2010r.	2013r.
1 481 779,01	1 311 772,51	1 123 460,68

Źródło: Opracowanie własne

Warto tu podkreślić, iż kredyty i inne dłużne instrumenty finansowe w zasadzie nie przyczyniają się bezpośrednio do powiększania potencjału inwestycyjnego, dają zaś możliwość mobilizacji kapitału i szybszej realizacji zadań inwestycyjnych. Są zatem instrumentem przesuwania w czasie owego potencjału, za którą to możliwość trzeba zapłacić w postaci odsetek od zobowiązań.

3.3 Źródła finansowania inwestycji w 2007 r.

W 2007r. Gmina przewiduje realizację inwestycji etapowych w kwocie 1.121.000,00 PLN. Nadwyżka operacyjna w 2007 r. wynosi 1.481.779,01 PLN, co oznacza nadwyżkę w wysokości 360.779,00 PLN. Nadwyżkę tą Gmina planuje przeznaczyć na inne inwestycje, których realizacja wyniknie w trakcie roku budżetowego.

3.4 Środki możliwe do przeznaczenia na inwestycje w latach 2007 - 2013.

Środki finansowe konieczne do sfinansowania obsługi długu obniżają poziom środków dostępnych na inwestycje, ponieważ Gmina nie planuje zaciągania długu publicznego to nadwyżka operacyjna może być kierowana w całości na inwestycje.

W Planie Finansowym Gminy Kielczygłów określono środki na inwestycje po roku 2007, które zbieżne są z kwotami określonymi w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym. Planuje się, iż 70 - 85 % wartości wskazanych inwestycji zostanie pozyskanych z UE w ramach różnych dostępnych środków strukturalnych. W symulacji WPF pojawiła się również kwota środków (gotówki) na koniec roku równa nadwyżce operacyjnej, która może być przeznaczona na inwestycje.

Poniżej przedstawiono projekcję przepływów finansowych Gminy Kielczygłów.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
A. dochody bez nadwyżek (1+2)	5 183 388,00	5 453 680,00	6 903 245,00	6 935 167,00	8 351 571,25	8 435 086,96	8 519 437,83	8 604 632,21	8 690 678,53	8 777 585,32	8 865 361,17	8 954 014,78
1. Subwencje i dotacje	3 958 421,00	4 268 107,00	5 531 853,00	5 233 821,00	6 544 272,21	6 609 714,93	6 675 812,08	6 742 570,20	6 809 995,90	6 878 095,86	6 946 876,82	7 016 345,59
subwencje ogółem	3 361 643,00	3 778 425,00	4 290 002,00	3 941 696,00	4 274 022,00	4 316 762,22	4 359 929,84	4 403 529,14	4 447 564,43	4 492 040,08	4 536 960,48	4 582 330,08
dotacje i środki pozabudżetowe	596 778,00	489 682,00	1 241 851,00	1 292 125,00	2 270 250,21	2 292 952,71	2 315 882,24	2 339 041,06	2 362 431,47	2 386 055,79	2 409 916,34	2 434 015,51
2. Dochody własne gminy	1 224 967,00	1 185 573,00	1 371 392,00	1 701 346,00	1 807 299,04	1 825 372,03	1 843 625,75	1 862 062,01	1 880 682,63	1 899 489,45	1 918 484,35	1 937 669,19
Podatki i opłaty lokalne	566 031,00	618 439,00	703 726,00	843 565,00	887 966,17	896 845,83	905 814,29	914 872,43	924 021,16	933 261,37	942 593,98	952 019,92
udział w podatku budżetu państwa	300 559,00	340 991,00	448 501,00	481 130,00	567 876,85	573 555,62	579 291,17	585 084,09	590 934,93	596 844,28	602 812,72	608 840,85
dochody z majątku gminy	22 494,00	43 439,00	60 588,00	67 711,00	80 592,34	81 398,26	82 212,25	83 034,37	83 864,71	84 703,36	85 550,39	86 405,90
pozostałe dochody	335 883,00	182 704,00	158 577,00	308 940,00	270 863,68	273 572,32	276 308,04	279 071,12	281 861,83	284 680,45	287 527,25	290 402,53
B. Wydatki	5 039 499,00	4 668 121,00	4 990 491,00	5 463 404,00	6 816 968,58	6 953 307,95	7 092 374,11	7 234 221,59	7 378 906,02	7 526 484,15	7 677 013,83	7 830 554,10
rzeczowe	1 531 284,00	1 254 783,00	1 660 439,00	1 999 210,00	3 073 792,53	3 135 268,38	3 197 973,75	3 261 933,22	3 327 171,89	3 393 715,33	3 461 589,63	3 530 821,42
osobowe	3 508 215,00	3 413 338,00	3 330 052,00	3 464 194,00	3 743 176,05	3 818 039,57	3 894 400,36	3 972 288,37	4 051 734,14	4 132 768,82	4 215 424,20	4 299 732,68
koszty finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C. Nadwyżka operacyjna (A-B)	143 889,00	785 559,00	1 912 754,00	1 471 763,00	1 534 602,67	1 481 779,01	1 427 063,72	1 370 410,62	1 311 772,51	1 251 101,17	1 188 347,34	1 123 460,68
D. Obsługa zadłużenia (w tym)	32 176,00	17 549,00	245 911,00	371 651,00	344 045,79	349 653,00	353 149,53	356 681,03	360 247,84	363 850,31	367 488,82	371 163,71
Splata rat kapitałowych	30 000,00	-	111 110,00	238 436,00	254 652,44	254 653,00	304 652,00	304 652,00	254 652,00	254 652,00	254 652,00	143 562,00
Splata odsetek	2 176,00	17 549,00	134 801,00	133 215,00	89 393,35	95 000,00	78 600,00	63 400,00	49 000,00	33 600,00	19 500,00	5 500,00
E. Wolne środki inwestycyjne (C-D)	111 713,00	768 010,00	1 666 843,00	1 100 112,00	1 190 556,88	1 132 126,01	1 073 914,19	1 013 729,59	951 524,67	887 250,86	820 858,53	752 296,97
F. Inwestycje (w trakcie realizacji bez odsetek finansowane z:	111 700,00	2 299 634,00	1 961 899,00	836 643,00	1 287 718,41	1 121 000,00	4 794 000,00	5 783 500,00	5 877 500,00	922 000,00	1 642 500,00	1 510 000,00
środki własne, np. z obligacji	111 700,00	2 299 634,00	1 422 809,00	664 196,00	1 074 134,30	1 121 000,00	1 438 200,00	1 735 050,00	1 763 250,00	276 600,00	492 750,00	453 000,00
kredyty preferencyjne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
dotacje i środki pozabudżetowe	-	-	539 090,00	172 447,00	213 584,11	-	3 355 800,00	4 048 450,00	4 114 250,00	645 400,00	1 149 750,00	1 057 000,00
G. Wolne środki netto	13,00	-	-295 056,00	263 469,00	-97 161,53	11 126,01	-364 285,81	-721 320,41	-811 725,33	610 650,86	328 108,53	299 296,97
H. Otrzymane kredyty, pożyczki, obligacje	-	1 730 000,00	570 000,00	-	1 695 801,00	1 541 148,00	-	-	-	-	-	-
I. Przychody z innych źródeł niż fundusze UE	-	-	-	-	-	-	450 000,00	750 000,00	850 000,00	-	-	-
J. Roczne przepływy (G+H+I-J)	13,00	198 376,00	274 944,00	263 469,00	1 598 639,47	1 552 274,01	85 714,19	28 679,59	38 274,67	610 650,86	328 108,53	299 296,97

Analiza możliwości inwestycyjnych Gminy Kielczygłów

